No. 2138 Zaterdag 27 December 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Bij de Jaarwisseling.

De overgang van oud naar nieuw stemt een normaal mensch en meer nog den Christen steeds tot ernstige gedachten.

Vooral de gedachte aan 't vergankelijke, aan 't voorbijgaande dezer wereld, aan 't voortgejaagd worden — *marche, marche!* — valt moeielijk te weren. Ge voelt zeker op lateren leeftijd als aan den lijve de nadering van den eindpaal des levens! Zooals G. GEZELLE dicht:

De dood is onbarmhertig,
Ze velt al dat er staat:
Zij 't één jaar, zij 't er dertig
Of honderd, als ze slaat,
Ge valt, en volgen moet gij;
't helpt niet. 't Is uw leed.

Wij menschen zijn echter niet enkel kinderen *dezer* wereld. We zijn niet als de bloembladeren, die afvallen, vergaan en zonder leven zullen zijn. Ons wacht een tweede bestaan. Want we zijn eigenlijk kinderen van twee werelden.

In de huidige verdringt het eene geslacht het andere, evenals elkaar verdringen de wateren van den voorbijsnellenden stroom. Ons leven *hier* is daarenboven slechts kort. Zelfs al overschrijden we — een hooge zeldzaamheid — de honderd jaren. Wat beteekenen die toch bij de daarop volgende eeuwigheid.

Van nog meer belang dient genoemd te worden, de zoo verschillende wijze van bestaan *na* den dood, al naargelang we *hier* geleefd hebben.

Gelukkig, wie zich gedurende zijn levensloop niet alleen Katholiek van *naam*, maar ook van de *daad* toonde. Hem heil! Volgens het onfeilbaar woord van Dengene, die èn kan, èn zal, èn wil geven het eeuwig geluk aan wien het: *„Zoek eerst het Rijk Gods en zijne gerechtigheid"*, in daden heeft omgezet, dezen wenk maakte tot levensdevies, daarnaar zoo trouw mogelijk streefde en leefde in al zijn doen en laten al de dagen zijns levens.

Natuurlijk kunnen wij het, ook met den besten wil ter wereld, niet zonder aardsche goederen stellen, noch in het private, noch in het maatschappelijke leven.

Maar heel iets anders is het, volgens Gods bestel naar die goederen te streven, ze naar Gods wil gebruiken, iets anders daarop gansch zijn ziel te zetten, heel zijn leven en streven daaraan vast te ketenen.

Wij menschen zijn niet ter wille van de aardsche goederen, maar de aardsche goederen zijn er ter wille van ons. Om ons te helpen tot het groote doel, waarvoor wij geschapen zijn.

En dat groote, dat *laatste* doel is niet een mooi huis en erf, niet een goed voorziene brandkast, ook niet een hoogen positie, noch het genietén van fijne spijzen en dranken.

Dat alles zullen we eens te verlaten hebben, evenals de vlinder, die ontpopt, haar hulsel.

Hoe rijk we ook mogen zijn, hoe bedeeld ook met aardsche goederen, indien de onverbiddelijke dood komt, geen enkelen penning zullen we naar het andere leven vermogen mee te nemen.

Alleen 't goede en het kwade, dat we hier deden, zal ons vergezellen naar de overzijde van 't graf, ons tot loon of straf worden aangerekend door den Rechter van levenden en dooden.

Geld wordt wel eens de *nervus rerum*, de zenuw van 't leven, genoemd. Maar wee dengene, die in plaats van 't geld te bezitten, door 't geld bezeten werd. Welke deuren de gouden sleutel ook hier op het ondermaansche vermag te openen, bij de poorten des hemels zal hij zeker machtteloos blijken.

Moge de wisseling van het oude en 't nieuwe ons weer een spoorslag zijn, ons leven als waarachtig christen op te vatten en het te gebruiken zooals de Gever des levens dat wil.

„Zoek eerst het Rijk Gods en zijne gerechtigheid,"

„Eerst" d. w. z. eerst en vooral, altijd en overal, boven alles en in alles, zij in dien geest het komende jaar voor *al onze lezers een*

Zalig Nieuwjaar.

J. P.

Het Petroleum-bedrijf.

(Rede, gehouden door den Heer H. W. van OCKENBURG, in de Alg. Vergadering het Alg. Nederl. Verbond, op 18 Dec. 1924.)

I.

Wanneer de vraag wordt gesteld, welke van de schatten, die in den schoot der aarde zijn opgehoopt, in den tegenwoordigen tijd het meest de aandacht trekt, dan zal men wel in de eerste plaats aan petroleum, het vloeibare goud, denken. Petroleum is het doel geworden in een strijd, waarin verschillende naties de deelnemers zijn.

Regeeringen trachten zich het bezit van olievelden te verzekeren, op internationale besprekingen werd om die velden een stillen strijd gestreden. Vele van de conferenties na den wereldoorlog aan de kwesties van het herstel gewijd, speciaal de conferentie van San Remo, roken naar petroleum.

Meer dan eenig ander mineraal, heeft petroleum de publieke belangstelling weten te trekken, en dit is voor mij een reden geweest, het verzoek van het bestuur der Groep *„Nederlandsche Antillen van het Alg. Ned. Verbond"* heden avond een beknopt beeld te geven van de *verwerking der petroleum*, niet af te slaan. En wel te meer, omdat, al moge ook de belangstelling voor de olie-industrie groot zijn en al zijn ook de producten, die door deze industrie ter beschikking worden gesteld, voor de huidige samenleving vrijwel onmisbaar geworden, toch de inrichting van een petroleum-bedrijf aan velen niet bekend is. Hoe vaak trof ik personen aan, die wel is waar volkomen op de hoogte waren met het koersverloop van *Koninklijke, Mexican Eagle, Astra Romana*, voor wie olie een kwestie van belegging of speculatie was, terwijl het gebied van winning of verwerking een geheel onbekend terrein bleek te zijn.

Doch al zult u mij dit alles toe willen geven, de vraag zou kunnen worden opgeworpen, of er bijzondere aanleiding bestaat, een en ander over petroleumverwerking mede te deelen op een bijeenkomst van het *Alg. Nederl. Verbond*: Is deze industrie van zooveel belang voor den Nederlandschen stam, dat een behandeling van dit onderwerp in dezen kring zin heeft? Ik meen deze vraag met een volmondig ja te mogen beantwoorden. En dat niet in de eerste plaats wegens het aanwezig zijn van petroleumvindplaatsen op Nederlandsch gebied, ook niet wijl zich op dit eiland een raffinaderij bevindt, maar vooral wegens het feit, dat *Nederlandsche* ondernemingslust en doorzettingsvermogen een *Nederlandsche* onderneming hebben weten te maken tot een der machtigste in de petroleumwereld, met het gevolg, dat vrijwel overal op den aardbol, waar petroleum wordt gevonden, ook het Hollandsche element zijn invloed kan laten gelden.

In verband hiermede lijkt het mij gerechtvaardigd, de geschiedenis van deze onderneming *„de Koninklijke"* even, zeer kort aan te geven, aldus de gelegenheid vindend, de twee mannen te noemen, die door hun genialen leiding de grootsche ontwikkeling van die onderneming mogelijk hebben gemaakt.

„De Koninklijke" begon haar werk op zeer bescheiden schaal in Noord-Sumatra. Daar in het Langhat-district ontdekte een tabaksplanter, de RUYTER ZYLKEN genaamd, oliesporen in de nabijheid van zijn plantage. Hij vroeg en verkreeg een concessie. Na vele moeielijkheden, zoowel technische als finantieele, te hebben overwonnen, werd met boren begonnen en dit werk werd beloond: de put produceerde. Maar DE RUYTER ZYLKEN beschikte niet over opslagplaatsen, niet over een pijpleiding voor het transport der olie, noch over een installatie ter verwerking. Van een grondige exploitatie kon geen sprake zijn.

Hierin kwam eerst verandering in 1890, het jaar waarin J. B. AUGUST KESSLER, vol vertrouwen omtrent de toekomst van de petroleumnijverhoid in Ned. Indië, in den Haag *„de Koninklijke"* oprichtte, welke maatschappij de concessie van DE RUYTER ZYLKEN wist te verkrijgen. Maar KESSLER heeft niet alleen de *„Koninklijke"* opgericht, hij heeft ook voor haar groei weten te zorgen. Op verscheidene andere plaatsen in Sumatra en Java was olie gevonden en meerdere maatschappijen hielden zich met de oliewinning bezig. En door behalve nieuwe concessies te verwerven, ook succesievelijk die verschillende maatschappijen te annexeeren, gelukte het hem, de *„Koninklijke"* op breede basis te stellen. Ze werd de belangrijkste petroleummaatschappij in Ned. Indië, die met een aanzienlijk kapitaal werkte en beschikte over goede opslagplaatsen, fabrieken en verpakkingsinstallaties en die over geheel Ned. Indië een goed afzetgebied vond voor haar producten.

Het zou hierbij niet blijven. In 1892 had KESSLER een man aan de maatschappij weten te binden, die bestemd was, één der leidende figuren in de petroleumwereld te worden. Die man was DETERDING. Hij zocht vasten voet te krijgen in andere afzetgebieden buiten Indië. In de eerste plaats vesiigde hij zijn oog op China, begrijpend, dat hij daar, tegenover de *Standard Oil Co.*, die op groote schaal in China importeerde, in het voordeel was, doordat hij zijn producten over korteren afstand slechts had te transporteeren.

Doch om de *kerosine* — want speciaal dit product werd in China op de markt gebracht — in de gewenschte hoeveelheden, onverpakt te kunnen vervoeren, was een vloot van tankschepen noodig. Hij wist zich deze transportmiddelen te verzekeren door het aangaan van een overeenkomst met de Engelsche SHELL Co., door MARCUS SAMUEL tot groote ontwikkeling gebracht, welke in het bezit was van meerdere tankschepen. Dit is het begin van samenwerking geweest tusschen deze beide petroleummaatschappijen, die in 1907 leidde tot de volledige coalitie van de *„Koninklijke"* en de *„Shell"*, tot de machtige combinatie, waarin de *„Koninklijke"* voor 60, de *„Shell"* voor 40% is geïnteresseerd. De combinatie heeft zich sinds dien naar alle richtingen uitgebreid en voert nu de controle over een legio maatschappijen, die in de diverse deelen der wereld zich met oliewinning. — verwerking, — transport en — verkoop bezig houden.

***

Na deze inleiding moge ik overgaan tot het eigenlijke onderwerp van hedenavond, de *verwerking der petroleum*. Ik heb gemeend me tot dit onderdeel der olie-industrie te moeten beperken; ik zou teveel van Uw aandacht vergen, als ik ook een overzicht zou geven van de olie-opsporing, van het boor- en winningsbedrijf, van het transport der olie. Trouwens, in aanmerking nemend, dat Curaçao geen olie produceert, maar slechts een raffinaderij rijk is, zal de verwerking der olie U het meest interesseeren. Toch zullen velen van U, vermoed ik, ook gaarne een indruk willen krijgen van den aanblik, die een boorterrein biedt en daar het meerendeel Uwer niet in de gelegenheid zal zijn door eigen aanschouwing daarvan kennis te nemen, hoop ik na afloop der lezing U eenige lantaarnplaatjes te laten zien, welke een beeld van het boorbedrijf geven en welke daartoe welwillend door Pater Euwens ter beschikking werden gesteld.

Moet ik me dus in deze voordracht beperken tot de verwerking der petroleum, met het oog op den beschikbaren tijd zal ik ook van dit onderwerp slechts enkele hoofdzaken kunnen behandelen, zal ik slechts kunnen wijzen op de principes, waarop de verwerking berust.

In de ruwe olie verwerking wordt op uitgebreide schaal het *destillatieproces* toegepast; op deze werkwijze is de geheele verwerking gebaseerd. En dat dit hulpmiddel van zulk een groot belang is en zulk een ruime toepassing vindt, is begrijpelijk, wanneer men zich voor oogen houdt, dat als eerste phase in de verwerking, men de ruwe olie wenscht te splitsen in eenige fracties van verschillende vluchtigheid.

De ruwe olie bestaat iu hoofdzaak uit *koolwaterstoffen*, verbindingen van *koolstof* en *waterstof*, die als brandstof een hooge waarde vertegenwoordigen. De chemicus onderscheidt verschillende groepen van koolwaterstoffen, welke groepen zich van elkander onderscheiden door typische verschillen in de constitutie. Elke groep koolwaterstoffen omvat weer een geweldig groot aantal verbindingen, die, chemisch van een zelfde karakter, doch wat betreft hare physische eigenschappen, o. a. hare kookpunten, sterk uiteenloopen.

In de ruwe olie komt een ontzaggelijk aantal koolwaterstoffen uit de verschillende groepen voor, van uiterst vluchtige tot practisch niet vluchtige verbindingen. De verhouding echter, waarin die verschillende koolwaterstoffen zich in diverse ruwe oliën bevinden, loopt sterk uiteen. Het gevolg is dan ook, dat de opbrengst aan de hoofdproducten der destillatie voor oliën van verschillende herkomst sterk varieërt, terwijl ook de kwaliteit der producten niet gelijk is.

Bij de eerste destillatie zal men als regel de ruwe olie willen splitsen in vier producten, waarvan er drie als destillaat worden verkregen. Het vluchtigste product is de *benzine*, minder vluchtig is de *kerosene* of lampolie, terwijl het zwaarste, minst vluchtige destillaat onder den naam van *gasolie* of *solarolie* in den handel wordt gebracht; de rest van de olie, de z. g. *residu* blijft achter.

Ik moet direct opmerken, dat de grens tusschen deze producten bij de destillatie niet scherp is te trekken: elk bestaat uit een mengsel van verbindingen, waarvan de eigenschappen — en ik lei hier speciaal op het kookpunt — geleidelijk in elkaar overgaan. In de eerste jaren van de petroleum-industrie, voordat de explosiemotor tot ontwikkeling was gekomen, was de *benzine*, die vluchtige, uiterst brandbare stof, eigenlijk een lastig bijproduct, waar men geen raad mee wist: vele raffinaderijen hadden inrichtingen, waar de benzine eenvoudig verbrand werd, teneinde er zich van te ontdoen. Wat men wenschte te winnen uit de ruwe olie, was de *lampolie*. Ook voor zwaarder destillaat en voor residu was moeilijk afzet te vinden. Gevolg was, dat de opbrengst aan kerosine zoo groot mogelijk moest zijn: het kookpunt, dat de grens tusschen benzine en kerosine aangaf. werd zoo laag mogelijk gesteld. Om dan ook te voorkomen, dat de vluchtige verbindingen in een eenigzins belangrijke hoeveelheid in de kerosine zouden worden ondergebracht, waardoor dit product explosief en dus gevaarlijk zou zijn, was het gewenscht — en in de meeste landen geschiedde dit — een minimum vlampunt vast te stellen. Wanneer bij het in aanraking brengen met een vlam reeds beneden de vastgestelde temperatuur, de dampen van het product ontstoken werden, mocht dit niet als kerosine worden verkocht.

Met de enorme vlucht van de benzinemotor echter, is de toestand geheel veranderd. De opbrengst van benzine werd vergroot ten koste van de opbrengst aan kerosine. De grens wordt nu bij hooger kookpunt gesteld en zoo bepaald, dat het mengsel van koolwaterstoffen, tot dat kookpunt overdestilleerend, een voor explosie-motoren goed bruikbare brandstof is.

Ook voor residu, in de eerste jaren der industrie moeilijk verkoopbaar, heeft zich de toestand geheel veranderd. Zooals U bekend is, is de *residu*, de stookolie, tegenwoordig een zeer gewilde brandstof, die in vele gevallen de plaats van de steenkolen heeft ingenomen. *(Wordt vervolgd.)*

Een Oudejaars-avond.

Prachtig had de ondergaande zon haar rozig-oranjekleurigen avondgloed geworpen tegen de blanke, smettelooze sneeuwmassa's van het hooggebergte, voor 'n korte poos hun blinkende witheid verliezend, die den ganschen dag het oog van den nietigen mensch aan hun voeten verblindt en zij werden als reusachtige bedden van teedere rozen, door hemelsche handen geplant. Doch deze bekoring had slechts kort geduurd en spoedig was de zon verdwenen achter de vèr-afliggende bergruggen en langzamerhand hulden zich de reuzen der Sierra Nevada, aan wier voeten het Venezolaansche stadje ligt, in de geheimzinnige donkerte van den nacht, terwijl alleen de blanke sneeuwtoppen ook in de toenemende duisternis scherp bleven afsteken tegen den diepblauwen sterrenbezaaiden hemel.

Zulke avonden en zulke heldere nachten heeft men in de hooge bergstreken der Cordillera de los Andes slechts zelden, doch ze zijn *regel* in den heerlijken Kersttijd en in de dagen van Nieuwjaar. Dan zijn de nachten koel en helder en komen er in den namiddag geen wolken op, die anders in de warme tijden de bergtoppen omfloersen met rookende pluimen en tegen den avond in zware regenstroomen omlaag vallen.

Op een dier avonden als geëigend voor dansvermaak en feestviering — het was Oudejaarsavond — had Don Francisco Paredes, een jong Maracaibéro, zich voorgenomen met eenige vrienden ontspanning te gaan zoeken in een der vele danshuizen in de volkswijken van het anders zoo rustige stadje. Daar, waar niet alleen de jongelui van de lagere standen hun reunie hadden, maar ook het lichtzinnige gedeelte der betere wereld in de feestdagen van December en Januari gewoon zijn te verkeeren; bieden de vele „tabernas" overvloedig gelegenheid voor de geliefkoosde bals, die tot laat in den morgen duren. En helaas, menige jongeman heeft in die dagen van luidruchtigheid en lichtzinnig vermaak meer verloren dan alleen een handvol geld: slechts vrouwen maken er hun slachtoffers betientallen.

Don Francisco, die het leven niet al te streng opnam, was met zijn clubje vrienden een der danshuizen binnen gegaan. Er hing een warme atmosfeer in de niet al te ruime zaal; een doordringende walm der zware sigaretten vermengd met de sterke lucht der „anizado", een anijslikeur van slecht allooi, bedwelmde reeds bij het binnenkomen de nieuwe bezoekers. En meer nog werden zij aanstonds geprikkeld door de mede sleepende dansmuziek, de melancholische melodiën der creoolsche muziek, die door een paar muzikanten werden gespeeld op fluit en klarinet, onder de eentonige begeleiding der guitaren.

Onze Maracaibéros, die in hun vaderstad Maracaibo voldoende geleerd hadden met allerlei slag van volk om te gaan, namen plaats aan een der tafeltjes langs den muur, waar een gezelschap Meridénos (inwoners van Merida) gezeten was. Spoedig hadden ook zij een glas anisado besteld, en werd er met de nieuwe vrienden en vriendinnen geklonken op het oude jaar, dat dien nacht ten einde liep. Langzamerhand raakten de tongen los; er werd getoast en geklonken en de vroolijke vreemdelingen lieten zich niet onbetuigd. En toen het plechtige oogenblik gekomen was en de klok 12 uur sloeg, was het één luide jubel en dronk men in volle teugen elkander het geluk van het nieuwe jaar toe, terwijl daarbuiten de saluutschoten knalden en de sissende vuurpijlen omhoog stegen ter verkondiging van het intredende nieuwe jaar:

„Viva el año nuevo!"

Nu was de stemming eerst volop feestelijk. En werd gedanst en gelachen en de lustige paren zwierden in bevallige bewegingen door de balzaal, terwijl de vermoeiden zich langs de wanden schaarden en met echten kennersblik de dans der mannen en vrouwen gadesloegen.

Reeds waren er eenige wanklanken vernomen in den vorm van een woordenwisseling ontstaan tusschen het groepje vreemdelingen en eenige Meridénos, misschien over den voorrang der beide steden of meer waarschijnlijk over een „pasillo" of „bambucos" gedanst met een bepaald meisje. Men kon het de flikkerende oogen der strijdenden aanzien, dat er iets ernstigs gaande was. En er behoefde slechts weinig bij te komen, één onvoorzichtig woord of een al te uittartende houding zou voldoende zijn om de bloedigste twist te doen ontbranden.

Doch opnieuw speelde de muziek en voor het oogenblik werd de ruzie bedwongen door nieuwe dansen en nieuwe heildronken onder de luidruchtige menigte; de vrouwen leidden de twistende mannen af en troonden hen mee naar de groep van dansers, die ongestoord hun gang ginnen, en er was volop vreugde en feestjool in de zaal, die steeds dichter gevuld werd in een blauwachtigen sigarettenwalm en waar de sterke lucht der geestrijke dranken zich voortdurend meer verspreidde.

Ook de warmte nam toe. De heeren ontdeden zich van hun jassen en

Berichten uit de Kolonie.

Alle nieuwe abonnés voor 1 Januari 1925 op den „Amigoe di Curaçao" ontvangen, bij vooruitbetaling, de nummers van deze maand gratis.

Het bezoek van den Gouverneur aan Aruba.

Dinsdagavond met de *Ligia* vertrokken, kwam Z.Exc. Woensdagmorgen op Aruba aan.

Donderdagmorgen gaf Z.Exc. audientie aan allen, die hem wenschten te spreken. Den volgenden avond (Vrijdag) was er receptie.

Den volgenden morgen kwam de olietankboot *Manuela* van Maracaibo, waarmede Z.Exc. met zijn adjudant MANSFELT BECK en de Heer BASTET, Directeur van C. P. M., de reis naar Curaçao maakten en dienzelfden avond hier arriveerden.

De Lago Oil Cy op Aruba.

Bij aankomst van den Gouverneur kon Z.Exc. reeds terstond zien, hoe het bedrijf van het overschepen der ruwe olie van de *Lago Oil Cy* daar reeds in vollen gang is.

Er lagen daar toen 5 stoombooten, nl. 4 groote en 1 kleine.

Een dezer groote booten vertrok Donderdag met een lading van 12.000 ton ruwe olie. Dat is het *vierde* schip, dat met een volle lading olie van Aruba vertrekt, die te zamen ± 40.000 ton olie meenamen. Deze olie gaat gedeeltelijk naar Southampton (Engeland), deels naar Fall River (Ver. Staten). Er lagen toen nog twee andere stoombooten toebehoorend aan de *Lago Oil Cy.* olie te laden nl. de *Olyrie* en de *Inverglass*. Deze laatste boot is een zusterschip van de *Invergarry*, het moederschip, dat de ladingen olie van de kleine tankbooten, die van Maracaibo komen, in ontvangst neemt.

Op het oogenblik zijn er reeds 5 van zulke tankbooten, die geregeld op Maracaibo varen, in dienst nl. de *Frank-Union*, *de Bacoi*, *Inverampton*, *de Invercorrie* en de *Pamir*.

Zoo'n groote tankboot van 10.000 ton wordt in ongeveer 5 à 6 dagen gevuld.

De Maatschappij heeft geregeld van zulke schepen klaar liggen om de olie weg te voeren.

De ingenieur Salmons, over wien wij reeds in ons vorig nummer spraken, heeft de St. Nicolaasbaai aldaar bezocht en is van meening, dat die haven in 2 à 3 maanden voor haar doel in orde te maken is. Zooals wij schreven, is hij vorige week met de *Medea* naar Amerika vertrokken en hij denkt waarschijnlijk reeds in Februari op Aruba terug te keeren en wel met de noodige machines om het werk te beginnen. Doch vermoedelijk zal deze wijze van overladen in het moederschip, de *Invergarry*, nog wel een 6 maanden duren. In Februari verwacht de *Lago* nog vier tankbooten, ongeveer van hetzelfde model als de C. P. M. in dienst heeft, maar nog iets grooter, om olie uit Maracaibo aan te voeren.

Zooals men ziet, komt er vóor Aruba overvloedig werk. De opleving van Aruba begint.

Ina Vanterpool.

De verbinding met de Bovenwindsche Eilanden is er nog niet veel beter op geworden.

Zooals men weet, heeft het Gouvernement onlangs de nieuwe driemastschoener *Ina Vanterpool* gecharterd voor dezen dienst. Doch het Gouvernement is met dezen schoener niet erg gelukkig geweest. Op zijn laatste terugreis van St. Martin, strandde het schip hier aan de Fuikbaai, terwijl de Gouverneur met adjudant mede aan boord was. En met groot moeite gelukte het de twee oliebooten *Manuela* en *Juanita* haar weer vlot te krijgen.

Het schijnt, dat de kiel daarbij niet geheel en al onbeschadigd is gebleven, en water maakte.

Vorige week Vrijdag vertrok de schoener voor een nieuwe reis naar St. Martin. Voor alle zekerheid had men, zooals wij vernamen, de bemanning met 6 man versterkt, speciaal om de pompen te bedienen, ingeval het mocht gebeuren dat hij te veel water maakte. Wegens den sterken stroom kon hij echter niet oplaveeren en dreef hij af. Zaterdagavond lag hij nog iets bewesten de haven.

Den volgenden middag was hij pas tot aan Pietermaai gevorderd. Dinsdagmorgen kwam hij weer onverrichterzake in de haven terug, omdat hij niet tegen den stroom op kon. Hij heeft een volle lading koopmansgoederen en de postzakken aan boord voor de Bovenwindsche Eilanden.

Erger is dat een deel van die lading is nat geworden door lekkage in het ruim en hier weer gelost moest worden.

Wie waagt het er op na zulk een antecedent nog lading met zoo'n schip mede te geven of er reis een mede te maken?

De vorige *Estelle*, eigendom van het Gouvernement, werd wegens onzeewaardigheid afgekeurd en voor een bagatel verkocht.

Ondanks die *niet*-zeewaardigheid maakt diezelfde *Estelle* nu in particulieren dienst geregeld reizen naar Porto Rico en Amerika.

Is er nu geen voldoende motief om te vragen of die *Ina Vanterpool* wèl zeewaardig is en of die zonder degelijke reparatie wèl het zeegat mag uitgestuurd worden?

UITVOER

in het 3de kwartaal van 1924.

Aloë.

Curaçao	7.152	KG.	fl	2.503
Aruba	125.992	„		48.685
Bonaire	44.155	„		15.454
	177.299	KG.	fl	66.642
in het 2e kw.	90.776	„		31.527
„ „ 1e kw.	60.785	„		22.608
	328.860	KG.	fl	120.777

Dividivi.

Curaçao	44	ton	fl	2.698
Aruba	51	„		3.060
Bonaire	73	„		4.357
	168	ton	fl	10.115
2de kw.	171	„		10.355
1ste kw.	290	„		15.697
	629	ton	fl	36.167

Geitenvellen.

Curaçao	1.816	KG.	fl	1.037
Aruba	1.811	„		1.032
Bonaire	1.065	„		639
St. Martin	85	„		52
St. Eustatius	48	„		29
Saba	37	„		25
	4.862	KG.	fl	2.814
2e kw.	7.040	„		5.236
1e kw.	4.236	„		3.341
	16.138	KG.	fl	11.391

Stroohoeden.

Curaçao	16.153	dozijn	fl	70.276
Aruba	21.785	„		38.153
Bonaire	2.357	„		8.036
	40.295	dozijn	fl	116.465
1ste kw.	31.976	„		124.394
2de kw.	32.257	„		114.640
	104.528	dozijn	fl	355.499

Mest

Curaçao	592	ton	fl	5.985
Aruba	890	„		8.560
Bonaire	1.128	„		11.699
St. Martin	140	„		1.050
	2.750	ton	fl	27.294
2e kw.	3.762	„		42.004
1e kw.	1.310	„		12.648
	7.822	ton	fl	81.946

Pinda's

3e kw.				*nihil*
2e kw.	11.984	KG.	fl	2.451
1e kw.	24.037	„		4.519
	36.021	KG.	fl	6.970

Katoen

3e kw.				*nihil*
2e kw.	2.850	KG.	fl	3.729
1e kw.	9.051	„		14.789
	11.901	KG.	fl	18.518

Oranjeschillen.

Curaçao	8.689	KG.	fl	4.658
2e kw.	2.598	„		1.557
1e kw.	14.493	„		8.108
	25.780	KG.	fl	14.333

Zout

Bonaire	274.318	KG.	fl	1.628
St. Martin	897.805	„		4.685
	1.172.123	KG.	fl	6.313
2e kw.	2.543.968	„		13.980
1e kw.	3.059.255	„		17.166
	6.775.346	KG.	fl	37.459

Totaal uitvoer van Curaçaosche Exportartikelen

in het 3e kwartaal.

Aloë		fl	66.642
Dividivi			10.115
Geitenvellen			2.814
Stroohoeden			116.465
Mest			27.750
Pinda's	(nihil)		
Katoen	nihil		
Oranjeschillen			4.658
Zout			6.313
Alle andere artikelen			26.779
		fl	261.536

Steenkolen

3e kw.	15.077	ton	fl	343.002
2e kw.	17.176	„		309.330
1e kw.	20.363	„		478.531
	52.616	ton	fl	1.130.863

Phosphaat

3e kw.	34.146	ton	fl	684.946
2e kw.	25.856	„		509.383
1e kw.	17.805	„		350.769
	77.907	ton	fl	1.545.098

Producten v/d Curaç. Petroleum Mij.

uitgevoerd in het 3e kwartaal:

Asphalt	nihil			
Dieselolie	10.296	L.	fl	572
Gasolie	432.000	KG.		16.298
Gasoline	4.041.816	L.		1.029.470
Petroleum	803.160	L.		100.250
Machine olie	1.298.000	KG		162.269
Residu	182.870	ton		3.986.362
Ruwe olie	155.719	„		3.674.755
			fl	8.969.976
in het 2e kwartaal:				5.602.033
„ „ 1ste „ „ :				4.566.613
			fl	19.138.622

Totaal Uitvoer van Curaçao

in het 3e kwartaal:

Curaçaosche producten		261.536
Steenkolen		343.002
Phosphaat		684.946
Cur. Petrol. Mij.		8.969.976
	fl	10.259.460
in het 2e kwartaal:		6.772.028
„ „ 1ste „ „		5.637.973
	fl	22.669.461

Officiëele Berichten.

Aan den seiner bij den post voor D. T. alhier C. R. Arends is om gewichtige redenen een week verlof naar Aruba verleend.

Aan den bode ter Gouvernements-Secretarie enz. J. van Ecks is wegens tien jaren onafgebroken dienst een jaar verlof verleend.

Den heer L. A. van den Berge is op zijn verzoek eervol ontheven van de betrekking van rooimeester alhier en als zoodanig benoemd de Heer J. Hulst.

De 1ste Luitenant J. Mansvelt Beck is eervol ontheven van de verdere tijdelijke waarneming der functien van adjudant van den Gouverneur en als zoodanig is benoemd J. Hulst.

S.S. Niagara.

Deze week is hier weer het S.S. *Niagara*, van de Amerikaansche marine, dat de Venezolaansche kust in kaart brengt, binnengeloopen om hier de Kerstdagen door te brengen. De Amerikaantjes hebben hier in die dagen volstrekt niet *droog* behoeven te liggen. Dat kon men wel zien.

C. P. M.

Toevallig vernamen we dezer dagen, dat de *Isla* in Januari a.s. minstens 28 groote stoombooten verwacht, die hier een lading residu of ruwe olie zullen komen innemen. Rekent men elk dier schepen op een lading van ± 10.000 ton, dan geeft dat voor Januari reeds een uitvoer van 280.000 ton olie.

Telefoon.

Met het S.S. *v. Rensselaer* is de Heer SCHALE, telefoontechnicus, weer naar Holland vertrokken. Naar wij vernemen zal hier waarschijnlijk voor de nieuwe telefoon een *ondergrondsche* kabel gelegd worden.

Opsporing van misdrijven.

Er is nog niets bekend geworden of de bedrijvers van den laatsten diefstal met inbraak of de gestolen goederen reeds zijn opgespoord. En hoe meer tijd er verloopt, des te minder kans is er natuurlijk dat er nog iets van terecht komt.

Hoe meer men over dit laatste geval nadenkt, des te meer komt men tot de overtuiging, dat de daders te voren het terrein goed moeten verkend hebben, of daar volkomen thuis waren. Evenmin lijdt het twijfel, dat de daders minstens met twee of drie moeten geweest zijn of handlangers ter hunner beschikking gehad hebben, die bij het in- en uitladen der gestolen goederen uit de pont of boot en bij het in veiligheid brengen ervan, hen geholpen hebben. Ook al zouden de eigenlijke dieven misschien vreemdelingen zijn geweest, dan mag men bijna zeker verondersteld worden, dat zij van de hulp van Curaçaosche handlangers gebruik gemaakt hebben. En zou dit in- en uitladen en opbergen der goederen door geen enkel buur of voorbijganger of visscher zijn opgemerkt of kwade vermoedens hebben opgewekt? Juist die personen kunnen meer licht verspreiden. Maar hoe die menschen te achterhalen of aan het praten te krijgen? Want iedereen weet, hoe uiterst angstvallig de lagere volksklasse is voor verwijtingen, voor wraak, voor achtervolging van de zijde van den verdachte of van zijn aanhang of familie, veel meer nog wanneer het een vreemdeling zou zijn, die terstond zijn revolver of dolkmes bij de hand heeft om zijn wraaklust te bevredigen.

In den ouden tijd hield de Curaçaosche justitie wel degelijk rekening met die psyche van ons volk.

In de archieven der kolonie van de 18e eeuw, vindt men telkens, wanneer er een moord of diefstal bedreven was, of een slaaf ontvlucht, een oproeping van het gerecht tot allen, die iets omtrent het misdrijf konden onthullen, of wien de schuilplaats van den vluchteling bekend was, onder belofte van een ruime belooning en *„secretesse van hun naam* d. i. met belofte dat de naam van den aanbrenger zou geheim gehouden worden.

Op dit laatste kwam het voornamelijk op aan. Wanneer de aanbrenger er niet volkomen zeker van was, dat zijn naam onbekend zou blijven en gevrijwaard voor de wraakoefening van den schuldige of van zijn familie, dan gaf hij er de voorkeur aan liever te zwijgen.

Hoe dikwijls komt het ook *nu* nog voor, dat getuigen, die van een misdrijf op de hoogte moeten zijn, en gedwongen getuigenis afleggen, eigenlijk er om heen draaien, er niet rond voor willen uitkomen, soms zelfs op leugens betrapt worden, alleen uit vrees, dat bij volledige bekentenis, het vroeg of laat op hen zal gewroken worden.

Wij zouden den raad willen geven, dat door de justitie hiermede in de toekomst rekening zal gehouden worden. Wij zijn vast overtuigd, dat een oproeping door de justitie of door den belanghebbende met belofte van een ruime belooning in den vorm van een flinke som gelds, met de stellige verzekering, dat de naam van den aanbrenger, die tot ontdekking van den dader leidt, zal geheim gehouden worden. misschien nu nog en beslist later eenig succes zal hebben.

Men stellen zich in dit geval zelfs tevreden met een *schriftelijke* mededeeling of door middel van een tusschenpersoon. Want ook een officieel bezoek bij den Procureur of een van de leden van het Gerecht, het bestijgen van die 21 trappen van het Raadhuis is voor verreweg de meesten al bezwarend en reden genoeg om vrees voor ontdekking te wettigen.

ALLERLEI.

Petroleum in Frankrijk.

In Frankrijk werden er bij Gabian boringen gedaan naar petroleum. Op 6 November werd er plotseling een straal verkregen, die per uur een M3 leverde van een dichtheid van 0.84. Dit is tot dusverre het beste resultaat dat in Frankrijk werd behaald.

Petroleum onderzoek in Suriname.

Aan A. Koker Jr. is toestemming verleend tot overdracht van de hem verleende vergunning voor den tijd van vijf jaren, tot onderzoek naar petroleum op domeingrond in geheel Suriname, aan de N. V. *The Suriname Oil Company*, gevestigd te Paramaribo.

Automobiel en benzinemotor.

De populariteit van de benzinemotor is de groote hefboom in de petroleumindustrie geweest. Daarom moet men in de eerste plaats met het land beginnen, waar de meeste automobielen loopen, nl. de Vereenigde Staten. De cijfers van dit land zijn inderdaad duizelingwekkend.

In 1900 bedroeg de productie aan ruwe olie in de Vereenigde Staten nog slechts ca. 63.4 millioen vaten. In 1924 was men al tot 725.7 millioen vaten gekomen. Men neemt aan, dat in 1900 de productie van benzine niet boven de 5 millioen vaten uitkwam, in 1923 was deze productie ca. 180 millioen dus zes-en-dertig maal zooveel. In denzelfden tijd heeft men het klaar gespeeld van 4 gallons benzine, die men aanvankelijk uit een vat ruwe olie wist te halen, het tot 13 gallons te brengen.

In welke vaart de Amerikaansche petroleum-industrie in de laatste jaren vooruitgaat, leert onderstaande tabel.

Productie in millioenen vaten

Jaar	1919	378,4
„	1920	442,9
„	1921	472,2
„	1022	557,5
„	1923	725,7

Welk belangrijke plaats de productie der Vereenigde Staten in de *wereld*productie inneemt, moge hieruit blijken, dat laatstgenoemde in 1923 ca. 1014 millioen vaten bedroeg. Voegt men de productie van Mexico, zijnde 149,6 millioen vaten bij die der Vereenigde Staten, dan blijkt hieruit, dat Noord-Amerika 85 pCt. van de geheele wereldproductie aan petroleum oplevert.

---

dansten in hun camisa's, terwijl de gevaarlijke dolken en revolvers, die prijkten tusschen de breede leeren riemen, onheilspellend flikkerden in het licht der matig-gloeiende electrische lampjes, die zonder bedekking van kappen een spookachtig licht wierpen over de zwierende paren. Hartsstochtelijk gloeiden de wangen en vurig blonken de zwarte oogen en de muzikanten in den hoek, steeds dichter op elkaar gedrongen, speelden in meesleepend rhythme de nu eens vroolijke, dan weer zwaar-sombere melodieën der Venezolaansche volksmuziek.

Eensklaps onstaat er in een der hoeken van de zaal een verwarring. De Maracaibero, Francisco Paredes, grijpt naar zijn revolver en zonder dat iemand eigenlijk weet wat er gaande was, richt hij hem op een der Meridénos en schiet het wapen af, welks doffe knal de feestvreugde als bij tooverslag doet verstommen. Angstig gilden de vrouwen en wilden zich ter bescherming van de vijanden tusschenbeide werpen om door hun tusschen-[illegible] een den strijd een einde te maken, doch [illegible] het was te laat. Reeds vloeide het bloed [illegible] en al was niemand zwaar gewond, het [illegible] vuur der hartstochten was niet meer te [illegible] blusschen, zelfs niet met de tranen en het weegeklaag der angstige vrouwen. Nog een schot volgt, weer een, een rauwe kreet en een vloek, die al de aanwezigen deed sidderen, weerklinkt en de aanvaller vliegt de deur uit, gevolgd door enkele van zijn vrienden. Doch de lichtgewonde Meridéno had met bloedende hand naar zijn wapen gegrepen en was zijn vijand gevolgd de straat op; opnieuw knallen eenige doffe revolverschoten. Don Francisco vlucht al wat hij kan, doch op 'n honderd pas afstand valt hij neer, plat ter aarde, bewegingloos. Op twee plaatsen zwaar gewond in den buik en in de longstreek, blijft hij daar liggen totdat zijn vrienden hem opbeuren en voorzichtig wegdragen naar een nabijgelegen huis.

Zoo boette de overmoedige vreemdeling voor zijn al te dartele luidruchtigheid en voor een onvoorzichtig woord aan het adres van zijn Méridaschen medediger.

* * *

Den volgenden morgen, op Nieuwjaarsdag, verspreidde zich het volgende treurige nieuws door de stad: er was dien nacht een twist ontstaan in een der volksdanshuizen „en la otrabanda" aan de overzijde van de Chamarivier: een jonge man uit Maracaibo was het slachtoffer geworden van zijn eigen onvoorzichtigheid en zwaar gewond door twee revolverschoten naar het hospitaal der liefdezusters gebracht. De dokter constateerde een levensgevaarlijke verwonding; nog slechts enkele uren had hij te leven. Doch het vreeselijkste was, dat het slachtoffer, een jongmensch van zeer losse zeden, wegens een openlijk schandaal in zijn vaderstad door den Bisschop van Maracaibo in den kerkelijken ban was gedaan. En ofschoon men onmiddellijk telegrafisch de noodige volmacht voor de geestelijkheid der stad had verzocht en gekregen, weigerde hij pertinent zich met de Kerk te verzoenen en de H. Sacramenten te ontvangen.

Overal werd over dit ongehoorde feit gesproken! Hevige twisten behooren in de dagen van Nieuwjaar en Kerstmis niet tot de zeldzaamheden en vooral in de volksbuurten was men aan zoo iets gewoon. Zelfs een moord begaan in een oogenblik van verblindenden hartstocht, daarover verwonderde zich eigenlijk ook niemand. Doch dat een ter dood opgeschreven gewonde, die nog bij volle kennis was en wist wat hem na enkele uren wachtte, hardnekkig weigerde zich met God te verzoenen, dit was iets ongehoords. Dat riep om de uiterste krachtinspanning om alles te beproeven dien man tot inkeer te brengen.

En inderdaad, iedereen meende zich verplicht zich voor dien ongelukkigen te interesseeren. Niet alleen de geestelijken der stad, ook de leeken, mannen van goeden stand en hooge ontwikkeling, dames uit de eerste kringen, verzochten aan den ingang van het hospitaal te worden toegelaten bij dezen hardnekkigen zondaar, om hem te wijzen op het vreeselijk oordeel Gods, dat binnen eenige uren, dien dag nog, over hem zou worden uitgesproken. Doch de goede zusters, die zelf reeds al het mogelijke gedaan hadden en getuigen waren geweest van de vruchtelooze pogingen door verschillende geestelijken aangewend, konden hierop niet ingaan, en moesten die goede menschen wegsturen met de eenige troost, dat zij aan Gods Almacht zouden overlaten wat menschelijke tusschenkomst niet vermocht.

En toen kon men zien, hoe een twaalftal dames uit de eerste standen de feestvreugde van den huiselijken kring opofferden en op dien gedenkwaardigen Nieuwjaarsdag, nadat de plechtige Hoogmis reeds lang was geëindigd en de rustige stilte in het kerkgebouw was teruggekeerd, gezamenlijk zich neerwierpen voor het Allerheiligste in de Sacramentskapel van de Kathedraal en daar met uitgestrekte armen een rozenkrans baden voor de bekeering van Francisco Paredes, den verstokten zondaar, wiens uren geteld waren. Dit schoone voorbeeld werkte aanstekelijk op allen die het hoorden en zoo was de groep van biddenden, vóórdat de Rozenkrans ten einde was, tot een kleine veertig personen aangegroeid.

Ondertusschen lag het arme slachtoffer in koude onverschilligheid, omgeven door enkele zusters en 'n paar vrienden, zijn laatste uur af te wachten. Daar komt heel voorzichtig nog een nieuwe bezoek binnen; het was de pastoor van een der nabijgelegen parochies. Vol belangstelling vraagt hij naar den toestand van den gewonde; men zegt hem dat het laatste uur nabij is. Eensklaps richt de zieke zich op: hij wenkt met de hand naar de omstanders, dat zij zich verwijderen. Zijn oogen schieten vol tranen van berouw en schaamte over zijn zondig leven. Slechts korten tijd — want de krachten beginnen hem te begeven — spreekr hij met den priester. Hij ontvangt vol rouwmoedige gedachte de laatste H. Sacramenten. Na een uur van pijnlijken doodstrijd sterft Francisco Paredes, nadat een deputatie der edelmoedige dames aan het hospitaal het verblijdend bericht had vernomen, dat de God van barmhartigheid den bekeerden zondaar in genade en liefde had aangenomen.

Weer een nieuwe Stoomvaartlijn.

De Garrison Line van Kristiania Noorwegen heeft een nieuwe stoomvaartlijn van vrachtbooten geopend tusschen Noorwegen, West-Indië, Venezuela, Colombia, Centraal-Amerika en vice-versa. Den 9 of 10 Januari wordt hier verwacht het SS. *Eidsvaag*, het eerste schip van die lijn, komende van Pto Colombia en Maracaibo. Op de thuisreis wordt Pto Cabello, La Guayra, Trinidad, Granada en de havens van Noordelijk en Zuidelijk Europa en de Middellandsche zee aangedaan. Elke maand wordt één boot verwacht. Agenten alhier de firma FENSOHN & Co.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Leergang voor Handelsonderwijs op Curaçao.

Bij voldoende deelneming zal 12 Januari 1925 op Curaçao opnieuw een leergang voor **handelsonderwijs** *geopend worden.*

Er zal onderwijs gegeven worden in:

a Boekhouden en Handelsrekenen;
b Nederlandsche Handelscorrespondentie;
c Engelsche Handelscorrespondentie;
d Spaansche Handelscorrespondentie;
e Fransche Handelscorrespondentie;
f Duitsche Handelscorrespondentie;

Deelnemers kunnen zich vóór of op den 7n Januari 1925 laten inschrijven op de Inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam No. 12, geopend op alle werkdagen van 8—12 en van 1—4 (Zaterdagen van 8—12) en waar inlichtingen verstrekt worden omtrent het verschuldigde lesgeld en de eischen van toelating.

Curaçao, den 11n December 1924.

De Inspecteur van het Onderwijs, a. i.

3—4 H. J. COHEN HENRIQUEZ.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Leergang voor Herhalingsonderwijs op Curaçao.

Bij voldoende deelneming zal 12 Januari 1925 op Curaçao opnieuw een leergang voor **Herhalings-Onderwijs** *geopend worden.*

Er zal onderwijs gegeven worden in **Nederlandsche Taal, Engelsche Taal, Spaansche Taal en Rekenen.**

Jongelieden, die lager onderwijs hebben genoten, kunnen tot dien leergang worden toegelaten, mits zij den leeftijd van 14 jaren hebben bereikt.

Het lesgeld bedraagt **zes gulden** *per jaar, te voldoen* **drie gulden** *bij de inschrijving en* **drie gulden** *in Juli 1925.*

Deelnemers kunnen zich vóór den 7n Januari 1925 laten inschrijven op de Inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam No. 12, geopend op alle werkdagen van 8—12 en van 1—4, (Zaterdags van 8—12.)

Curaçao, den 11n December 1924.

De Inspecteur van het Onderwijs, a.i.

3—4 H. J. COHEN HENRIQUEZ.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Leergang voor Zeevaartkunde op Curaçao.

Bij voldoende deelneming zal 12 Januari 1925 op Curaçao opnieuw een leergang voor **zeevaartkunde** *geopend worden.*

Het onderwijs zal zich in de eerste plaats tot practische zeevaartkunde bepalen.

Jongelieden, die voldoende lager onderwijs hebben genoten, kunnen tot dien leergang worden toegelaten, mits zij den leeftijd van 14 jaren hebben bereikt. Het lesgeld bedraagt **zes gulden** *per jaar, te voldoen* **drie gulden** *bij de inschrijving en* **drie gulden** *in Juli 1925.*

Deelnemers kunnen zich vóór 7 Januaai 1925 laten inschrijven op de Inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam, No. 12, geopend op alle werkdagen van 8—12 en van 1—4, (Zaterdags van 8—12.)

Curaçao, 11 December 1924.

De Inspecteur van het Onderwijs, a. i.

H. J. COHEN HENRIQUEZ.

3—4

Voor monsters enz. gelieve men zich te wenden tot de Agenten.

Mensing & Co.

The best whisky imported on the Island.

Mensing & Co Agents.

Maduro's Bank

Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 1.500.000

Koopt en verkoopt wissels, buitenlandsch bankpapier, coupons, gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven, Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.

Safe-loketten Spaarbank.

Nieuwe Voorraad Sigaren

„Ciprico"

De goedkoopste! De beste voor den prijs!

a fl 5,50 per kistje van 100.

„Cirta"

Egyptische sigaretten.

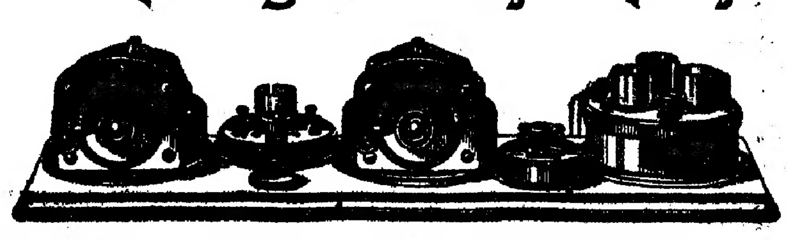
a fl 0,12½ per pakje van 10.

Nota: Speciale prijzen in 't groot.

I. BAIZ.

20 *Agent.*

Te koop tegen billijke prijzen.

Radio-ontvang-toestellen

van het bekende merk **Atwater Kent.**

Verdere inlichtingen te bekomen bij den ondergeteekende.

Curaçao 25 October 1924.

10—13 *P. L. EVERTSZ.*

Compañia Trasatlantica

El Vapor

„LEON XIII"

se espera el 12 de Deciembre de Europa via Cuba y Venezuela, para seguir el mismo dia al Pacifico via Pto Colombia y Colon.

El vapor

„BUENOS AIRES"

se espera del Pacifico via Colon y Pto Colombia alrededor del 28 del corriente y seguirá el mismo dia a Pto. Cabello, La Guaira, San Juan, Tenerife, Cadiz y Barcelona,

Ambos vapores aceptan carga i pasajeros.

Los Agentes.

S E. L. MADURO & SONS

RED „D" LINE OF STEAMSHIPS.

REGULAR SERVICE BETWEEN NEW YORK, PTO RICO, CURAÇAO AND VENEZUELA.

SAILINGS DURING DECEMBER.

1924			S.S. Zulia	S.S. Carabobo	S.S. Tachira	S.S. Maracaib	S.S. Caracas
Leave		NEW YORK	Nov. 26	Dec. 3	Dec. 10	Dec. 17	Dec. 24
	Arrive	SAN JUAN.	Dec. 2	„ 8	„ 16	„ 23	„ 29
Leave			„ 3	„ 8	„ 17	„ 24	„ 30
	Arrive	CURAÇAO	. . .	. . .	. . .	. . .	Jan. 1'25
Leave			. . .	. . .	. . .	. . .	„ 1
	Arrive	PTO CABELLO	. . .	. . .	. . .	. . .	„ 2
Leave			. . .	. . .	. . .	. . .	„ 2
	Arrive	LA GUAIRA	Dec. 5	Dec. 10	Dec. 19	Dec. 26	„ 3
Leave			„ 6	„ 11	„ 20	„ 27	„ 6
	Arrive	PTO CABELLO	. . .	„ 12	. . .	. . .	„ 7
Leave			. . .	„ 12	. . .	. . .	„ 8
	Arrive	CURAÇAO	Dec. 7	„ 13	Dec. 21	Dec. 28	„ 9
Leave			„ 7	„ 13	„ 21	„ 28	„ 9
	Arrive	MARACAIBO	„ 8	„ 14	„ 22	„ 29	. . .
Leave			„ 11	„ 18	„ 25	Jan. 1'25	. . .
	Arrive	CURAÇAO	„ 12	„ 19	„ 26	„ 2	. . .
Leave			„ 12	„ 19	„ 26	„ 2	. . .
	Arrive	PTO CABELLO	. . .	„ 20	. . .	. . .	. . .
Leave			. . .	„ 20	. . .	. . .	. . .
	Arrive	LA GUAYRA	Dec. 13	„ 21	Dec. 27	Jan. 3	Jan. 10
Leave			„ 13	„ 22	„ 27	„ 3	„ 10
	Arrive	SAN JUAN	„ 15	„ 24	„ 29	„ 5	„ 12
Leave			„ 16	„ 24	„ 30	„ 6	„ 13
	Arrive	NEW YORK	„ 22	„ 29	Jan. 5'25	„ 12	„ 19

S.S. "Merida" connecting with S.S. "Caracas" sails from Curaçao for Maracaibo January 1, 1925, returning sails from Maracaibo Jan. 7, '25

For further particulars apply to

S. E. L. MADURO & SONS.

Agents.

THE NEW ZEALAND SHIPPING COMPANY, LTD.

FEDERAL STEAM NAVIGATION CO., LTD.

Vapor "REMUERA"

(Vapor de Pasajeros)

llegará á ésta el 26 de Diciembre 1924, y saldrá el mismo día para Southamton, Inglaterra.

Vapor "TURAKINA"

llegará á ésta el 27 de Diciembre 1924, y saldrá el mismo día para Liverpool, Inglaterra.

Vapor "ROTORUA"

(Vapor de Pasajeros.)

llegará a ésta el 31 de Diciembre de 1924, y saldrá el mismo dia para Colon, Cristobal, Canal Zône y Wellington, Nueva Zeelandia.

PRECIOS DE PASAJES:

DE CURAÇAO Para

la NUEVA ZEELANDIA:	INGLATERRA:	CRISTOBAL, CANAL ZÔNE
Primera Clase — £ 70-0-0	Primera Clase — £ 55-0-0	Primera Clase — £ 7-0-0.
Segunda Clase — „ 50-0-0	Segunda Clase — „ 38-0-0	Segunda Clase — „ 5-0-0.
Tercera Clase — „ 28-0-0	Tercera Clase — „ 20-0-0	Tercera Clase — „ 3-0-0.

Los Vapores aceptarán CORRESPONDENCIA y PASAJEROS.

Por más informes dirigirse a:

J. & D. JESURUN,
Agentes.

Curaçao, A.H., Diciembre 10, 1924. 3—3

St. Thomas-college.

R. K. School voor M. U. L. O.

Van 5 December af, gedurende de geheele vacantie, dagelijks gelegenheid tot het aangeven van nieuwe leerlingen.

Men wordt beleefd verzocht het vaccinatiebewijs mee te brengen.

Het Hoofd der School

frater M. Hermenigild.

5—5

PRAKTIZIJN.

Ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat hij wederom zich als Praktizijn op dit eiland heeft gevestigd.

Het is hem een bijzonder genoegen, langs dezen weg het publiek in het algemeen en zijnen vrienden en kennissen in het bijzonder, zijne diensten aan te bieden.

KANTOOR:

Willemstad, Breedestraat, No. 18.

KANTOORUREN:

8 a. m. — 3 p. m.

J. L. C. MONSANTO,

3—6 PRAKTIZIJN.

In dank ontvangen

van het Consulaat van de Republiek Panama en exemplaar van de *Diario de Panama*", waarin een geïllustreerd verslag van de feestelijke onthulling van het standbeeld van den ADELANTADO VASCO NUÑEZ DE BALBOA op 29 September ll.

— *Almanaque para el año 1925, obsequio del Laboratorio* BEHRENS & Co. Caracas.

— van de firma MENSING & Co. twee mooie maandkalenders.

Markberichten.

De volgende Curaçaosche exportartikelen stonden op de Markt te New York genoteerd tusschen 18 Nov. en 2 December als volgt:

Dividivi: Er is tegenwoordig veel vraag naar dit artikel en belangrijke hoeveelheden kunnen tegen 42 dollars per ton geplaatst worden en er bestaat zelfs kans, dat de prijzen nog meer naar boven zullen gaan.

Getenvellen: Geen vertier. De prijzen voor vellen afkomstig van onze eilanden zijn slechts nominaal 23 amerik. cts. per pond.

Aloë: De markt is heel kalm. Belangrijke hoeveelheden van dit artikel liggen in New-York opgestapeld en vóór het einde des jaars is geen belangstelling van de zijde der koopers te verwachten. Er loopen geruchten, dat een partij van 350 kisten tegen 9 cts. per pond verkocht is. En zulk een verkoop zal natuurlijk een heel slechten invloed op den stand der prijzen uitoefenen.

Naar Suriname.

Met het S.S. *Commewijne* vertrokken ll. Zondag naar Suriname, de Eerw. Soeurs ISABELLE en ANTHUSA, na hier tal van jaren bij het bijzonder Onderwijs, de laatste jaren op Bonaire, te zijn werkzaam geweest.

De regenmeter op het St. Thomas-college gaf een regenval vanaf 20 Dec. tot 27 Dec. 26,1 m.M.

Frans J. Krijt

en Echtgenoote

geven hierbij kennis van de geboorte van hun dochter

Elsa Josephina

New York City, 4 Dec. 1924.

Voor de a. s. Feestdagen

verkrijgbaar in de BOTICA NACIONAL:

Crême de cacao, Echte Curaçao likeur, Jamaica rum, Whisky, Cognac Hennesy en Citroenjenever, Verschillende soorten wijnen van den beroemden fabrikant Sauty Co. o. a. Moscatel, Oporto, Madeira, Pomard, Anis de la Sepa, Alle soorten van sigaren en sigaretten, enz. enz.

1—2

Koninklijke West-Indische Maildienst.

VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:

SS. "Van Rensselaer"	25	December.
SS. "Crijnssen",	8	Januari
SS. "Oranje Nassau"	22	Januari.

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

SS. "Crijnssen"	25	December.
SS. "Oranje Nassau",	8	Januari
SS. "Venezuela"	29	Januari.

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:

SS. "Commewijne"	21	December

NAAR New York:

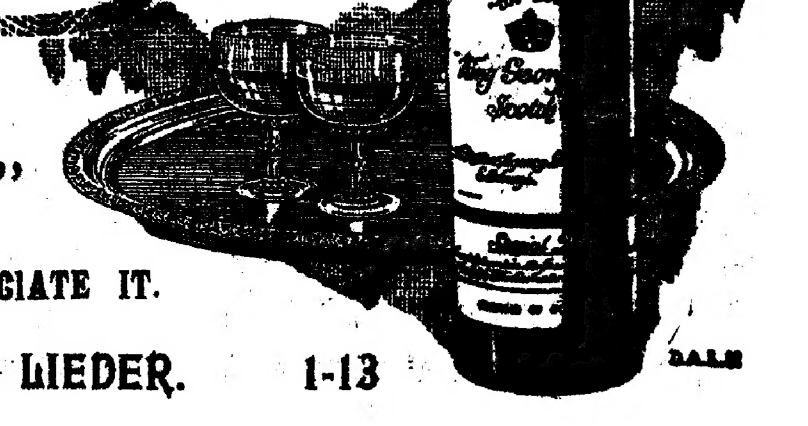
SS. "Carna"	23	December
SS. "Astrea"	2	Januari
SS. "Merope"	6	Januari

NAAR Maracaibo:

SS. "Astrea"	26	December
SS. "Briot"	30	December

The "TOP NOTCH" Scotch

"King George IV" Whisky

Ask specially for

„King George"

YOU WILL APPRECIATE IT.

Agent: A. B. W. LIEDER. 1-13

BUITENLAND.

De geheime krachten in Frankrijk.

Uit een artikel in de laatste *Etudes* van HENRI DU PASSAGE blijkt, dat het Nationale Blok in Frankrijk gesticht is door de Vrijmetselarij en dat de Vrijmetselarij al haar aanhang in Frankrijk heeft gemobiliseerd om het Nationale Blok aan de overwinning te helpen en daardoor het maçonnieke program te verwezenlijken.

Na de overwinning van het Nationale Blok is er in Frankrijk een brochure verschenen, waarin de stukken op tafel zijn geworpen: de bewijzen van het achterbaksche werk der Fransche vrijmetselarij.

Het artikel in de *Etudes* is interessant en leerzaam genoeg om er onze lezers mee in kennis te stellen.

* * *

HENRI DU PASSAGE begint met enkele nieuwe citaten, die het algemeen karakter der Fransche Vrijmetselarij teekenen:

„Laten wij arbeiden en met onze rappe en ijverige handen het doodskleed weven, dat eens alle godsdiensten zal onderdekken; daardoor bevrijden wij de wereld van het bijgeloof en het clericalisme, welke haar gevangen houden."

Convent van het fransche Groot Oosten, van October 1922, p. 128.

„Mijne Br∴ Br∴, als wij willen, dat de doodelijke schaduw van de menschelijke (leeken-) gedachte, zich niet zal uitbreiden of verdichten over de wereld, — als wij het menschelijk geslacht willen behoeden voor een intellectueele inzinking door een onderwerping aan dogma's, vooroordeelen en bijgeloof, — vernielen wij die apostolische geloofsbelijdenis, die er een is van verschrikking, deze haard van universeel kwaad en hervatten wij den hardnekkigen ouden strijd met den hernieuwden kreet van Voltaire: de eerlooze moet verpletterd!"

Convent van het Groot Oosten, van Oct. 1922, p. 102.

Dat was een declamatorische inzet van den strijd.

Het volgend jaar, in 1923, begint het Convent van het fransche Groot Oosten zich scherper en duidelijker uit te drukken:

„Een alarmkreet is opgestegen en verspreidt zich zonder ophouden door het republikeinsche land. Er is geen Loge, waarin de echo ervan niet wordt opgevangen en weerkaatst. Het klerikale gevaar wordt van dag tot dag meer dreigend". (p. 33).

Als men in de Vrijmetselarij spreekt van de Republiek, of van het republikeinsche land, dan bedoelt men daarmee de Republiek, zooals deze door den geest der Orde wordt verlangd.

Het is de Staat zonder God.

De burgers zonder God.

In het geweten alleen plaats voor de rede en niet voor God.

Dat is de leeken-Republiek, waarmede de fransche Vrijmetselarij Frankrijk wil gelukkig maken en na Frankrijk de wereld.

De president van de Algemeene Jaarvergadering der fransche Vrijmetselarij in 1923 hief zijn glas op:

„Aan de fransche Republiek, dochter van de fransche Vrijmetselarij.

„Aan de de internationale Republiek van de toekomst, dochter der internationale Vrijmetselarij,"

toostte hij en de vergadering barstte los in levendig applaus.

* * *

Het onmiddellijke doel was de verovering der politieke macht. Tijdens den oorlog waren de sektarische liefhebberijen van de Vrijmetselarij op den achtergrond geraakt, het had geregend op de Loge, zegt DU PASSAGE, en zelfs daarbinnen. De br∴ br∴ namen de troffel opnieuw ter hand en met hartstocht hervatten zij den arbeid.

De Kamer moest om.

In de Kamer waren er te veel, die zich van de bevelen der Vrijmetselarij niets aantrokken; er moest een nieuwe Kamer worden gekozen, waarvan de meerderheid zou rusten op het blok der Linkerzijde en het cement voor dit blok werd in de Loges gereedgemaakt.

„Wij moeten derhalve de verdediging der Republiek organiseeren. Dank aan de eenheid der Linkerzijde, waarvan de Loge een der ceilen is, moeten wij overwinnen."

Convent Gr. O. van Frankrijk p. 237.

„Omdat de Vrijmetselarij republikeinen van alle schakeering onder zijn aanhangers telt, is zij aangewezen om de tweedracht aan de Linkerzijde op te lossen. Broederlijk vereenigd rond onze kolommen, zouden wij minder eendrachtig zijn daarbuiten om de zegepraal der Demokratie te bevechten op de klerikale en reaktionnaire reaktie?"

Ibid, p. 262

Een jaar later heette het:

„Wat hebben de republikeinen noodig aan den vooravond der verkiezingen? Dat er een wachtwoord uitga van de Vrijmetselarij.... Dit woord moet gehoord worden: de vrijmetselaars moeten de verbinding vormen tusschen de aanstaande zegevierende groepen."

Ibid, p. 315.

Het wachtwoord werd gegeven en deed zijn werk. In alle groepen der Linkerzijde, van de radikalen tot de communisten toe werkten de broeders vrijmetselaars aan de vereeniging der uiterste Linkerzijde en aan de voorbereiding van de overwinning der vereenigde maçonnieke troepen. Op 29 April 1922 is de heer PAUL PAINLEVÉ, oud-minister, president van de *Ligue de la République* in den zetel van het fransche Groot-Oosten verschenen om er zijn program te ontvouwen. De heeren DE HENNESSY en de Generaal SARRAIL ontwikkelden het program der buitenlandsche politiek en het militaire program: PAINLEVÉ heeft zijn aandeel in den buit der overwinning, hij is president van de Kamer.

Naarmate de verkiezingen naderden verschenen er meer politieke leiders en gangmakers in de Loges om aan hun programma's het zegel der vrijmetselarij te hechten. Het bewerken der kiezers begon; men spreidde het net over het geheele land, en klopte het kiezersvolk wakker. Alleen in Parijs en omstreken zijn in 1923 niet minder dan 1050 openbare vergaderingen gehouden en 870 in de eerste maanden van 1924. De pers werkte dapper mede, doch aan de bestaande bladen had men niet genoeg: dus werd er een nieuw dagblad gesticht, de *Quotidien*, dat officieel den steun der Vrijmetselarij ontving.

En thans een paar citaten om te doen zien, dat de Loge zich van allerlei helpers bedient om de groote massa te bereiken. Die op de hoogte is, weet, dat zij in alle landen op dezelfde wijze werkt.

„De openbare vergaderingen kunnen worden georganiseerd in samenwerking met bevriende groepen, zooals het Verbond voor de rechten van den mensch, de Onderwijsbond, de Volkslezingen, de leeke-jeugd, de Bond van republikeinsche voorvechters, den Ambtenarenbond."

Bulletin van het G. O. Sept. 1920, p. 39.

„De sportclubs, de padvinders, de amusementsvereenigingen. de zang- en muziekclubs, de gymnastiek-vereenigingen en die voor de lichamelijke opvoeding, dat zijn alle vruchtbare velden, waarop de maçonnieke propaganda met vrucht kan worden toegepast."

Ibid, p. 301.

Toen de werktuigen eenmaal gesmeed waren, kon de arbeid beginnen. Wij onthouden ons van verdere beschrijving, de poging is geslaagd, het Linkerblok heeft overwonnen. De Vrijmetselarij buit nu de overwinning uit, bijna alle ministers behooren haar en niet minder dan 242 Kamerleden dragen het schootsvel.

Wat dit beteekent, zegt een citaat uit het *Conv. van het Gr∴ O∴ van Frankrijk p. 365:*

„De maçonnieke Kamerleden, die als het ware een emanatie van de vrijmetselarij vormen, moeten tijdens hun Kamerlidmaatschap trouwe aanhangers der Orde blijven.... zij moeteu als richtsnoer de besluiten onzer algemeene vergadering nemen; in alle omstandigheden van hun politiek leven zijn zij verplicht zich te onderwerpen aan de beginselen, die ons beheerschen....

„Zij zijn verplicht op bepaalde tijden rekenschap van hun mandaat te geven aan de Loge, waartoe zij behooren.

„Zij moeten, in het parlement, vastaaneengesloten groepen vormen, die op z'n best de belangen der Vrijmetselarij behartigen."

Het program der Vrijmetselarij wordt regelmatig uitgevoerd. In 1923 is MILLERAND als de eerste schuldige aangewezen, die getroffen moest worden. „MILLERAND is het meest schuldig."

De *Quotidien* eischte, dat hij zou worden uitgedreven en het is aldus geschied.

Vervolgens werd er amnestie geëischt, in het bizonder voor BR∴ MALVY en op het congres der radikalen te Boulogne-sur-Mer, waar ook onze Nederlandsche vrijzinnig-democraten zoo luisterrijk vertegenwoordigd waren, was BR∴ MALVY met ontroering onder de zijnen. De amnestie is, naar men weet, heel ver uitgestrekt, tal van politiek veroordeelden zijn erdoor begenadigd en daartegenover staat de gestrengheid, waarmede men is opgetreden tegen de religieusen. Reeds in 1922 en later weer in 1923 had het Groot-Oosten de toepassing der wetten tegen de religieuse congregaties geëischt. Tevens werd de opheffing van het Gezantschap bij het Vatikaan gevorderd, „bij de macht, die altijd in oorlog leeft met de Republiek".

Verder besloot HERRIOT om ten spoedigste in Elzas-Lotharingen de Fransche wetgeving ongerept in te voeren.

Hij kon niet anders. In 1920 had het Fransche Groot-Oosten al een motie aangenomen, waarin afschaffing van het verplichte godsdienstonderwijs in Elzas-Lotharingen werd geëischt.

Twee jaar later zegt het Groot-Oosten, dat het tijd wordt, om „onverwijld in Elzas-Lotharingen het godsdienstloos onderwijs in te voeren."

„Het Fransche volk moet weten, dat de politiek, welke in Elzas-Lotharingen wordt gevoerd, aan onze Republiek onwaardig is."

„Onze Loges hebben zich uitgesproken ten gunste van het eenige Staatsonderwijs, opmerkende, dat terzake van het onderwijs de ouderlijke macht moet worden beperkt in het belang der gemeenschap en van het kind."

Convent Gr. G. p. 47, 1923.

Zoo wordt in Elzas-Lotharingen de staatsschool ingevoerd en de rechten van het kind bestaan dan hierin, dat het enkel en alleen mag worden opgevoed in de filialen van de Loge.

Zoo vormt de Vrijmetselarij een Staat in den Staat en blijkt zij voor de vrije ontwikkeling van het burgerlijk leven een dreigend gevaar. Zoo ziet men tevens, wat er waar is van de bewering der Vrijmetselarij, dat zij *niet* aan politiek doet.